

Svenska Botaniska Föreningen och framtiden

Det är dags för botaniken att ta ett kliv framåt. Under årets föreningskonferens väcktes tankar och idéer som nu har diskuterats i flera omgångar inom styrelsen. SBT ringde upp ansvariga för att få reda på mer.

Mora Aronsson valdes till ny ordförande på årsmötet och är en av de personer som varit drivande bakom förnyelsearbetet. Tillsammans

med styrelsen har han sammanställt dokumentationen från föreningskonferensen.

Mora, vad är det på gång som är viktigt för medlemmarna att känna till?

– Den tydligaste skillnaden kommer nog synas i den här tidskriften – Svensk Botanisk Tidskrift – men vi ska försöka synas mer i

Här är styrelse och personal i Svenska Botaniska Föreningen under avtackning av Magdalena Agestam (nere tv) och Margareta Edqvist (ej på bild).
Foto: Margareta Edqvist.

naturvårdsdebatten och kunna hjälpa till när de regionala medlemsföreningarna behöver det.

Varför har ni dragit igång det här förnyelsearbetet?

– Det var dags helt enkelt. Jag tror en förening behöver reflektera över sin verksamhet då och då. Det blir också ett sätt att förtydliga för medlemmarna vad Svenska Botaniska Föreningen står för.

Gunnar Björndahl är sekreterare i SBF och har varit ansvarig för att ta fram förslag som kan öka den botaniska kunskapen i samhället. Vad har ni för planer, Gunnar?

– Jo, en sak som vi vill utveckla är att ta fram kursmaterial för studiecirklar. Sedan vill vi ta fram instruktionsfilmer för hur man dokumenterar ett

fynd med bilder eller belägg. Om alla bilder som läggs ut i facebookgrupper togs på ett bra sätt skulle det vara lättare att svara på alla frågor om arter där.

Validering av uppgifter på Artportalen verkar vara en viktig fråga. Kan du utveckla hur ni tänker kring detta?

– Det var ju i samband med det som kallas "lavskrikemålet", en avverkning som stoppades i Gävleborg då det fanns rapporter på Artportalen om att lavskrika häckade i området, en art som är fridlyst enligt Artskyddsförordningen. En av advokaterna avfärdade Artportalen som "rapporter av amatörer". Vi måste därför bli bättre på validering så att Artportalens trovärdighet ökar. Och för att valideringen ska fungera så behövs mer botanisk kunskap. Som ett konkret exempel skulle vi kunna

stödja medlemsföreningarna med material så att de lättare kan ordna kurser i artbestämning av växter.

Vad ska en intresserad person göra med sin kunskap efter en kurs?

– Ja, det är ju viktigt att det finns någon lämplig sysselsättning då. Det kan vara en inventering eller så kan personen bli floraväktare.

Mora Aronsson, du har varit ansvarig för hur föreningen ska arbeta med naturvårdsfrågor. Vad kommer hända när det gäller växter och växtmiljöer framöver?

– Vi kommer att svara på remisser som ligger på en nationell nivå. Dessutom vill vi bli mer proaktiva med att skicka in skrivelser till myndigheter. Och vi vill hålla kurser i praktiskt naturvårdsarbete tillsammans med medlemsföreningarna.

Vad är det viktigaste naturvårdsarbetet som SBF gjort hittills?

– De senaste tio åren är det nog turerna kring Ojnareskogen och det som kommer att bli nationalparken Bästeträsk som har varit vårt mest kända naturvårdsarbete (läs mer i SBT 3–4/2020). Det som inte märks lika mycket är floraväktarnas verksamhet runt om i landet, inte minst i samarbete med länsstyrelser och kommuner. Sedan var SBF viktigt när det skapades Natura 2000-områden på 1990-talet.

Hur kan medlemmar enklast engagera sig i

Mer botanisk naturvård

- SBF ska ha en drivande roll i bevarandet av växter och växtmiljöer.
- SBF besvarar nationella remisser.
- Kopplingen mellan medlemsföreningar och länsstyrelser/kommuner är viktig, positiva exempel får gärna publiceras i SBT/VV.
- Floraväktariet är SBF:s viktigaste naturvårdsinsats.
- Peka ut viktiga växtområden, important plant areas (IPA).
- Arrangera kurser i praktisk naturvård.
- Validering av uppgifter i Artportalen är en viktig roll för föreningen.
- Uppdatera och ta fram nya artfaktablad för floraväktare.

Öka den botaniska kunskapen

- Ta fram instruktionsfilmer om hur man fotar och pressar växter för artbestämning.
- Fortsätta recensera och utvärdera artbestämningsappar.
- Stödja växtbestämningsgrupper på Facebook.
- Bedriv opinionsbildning för vikten av universitet och högskolor, herbarier och museer samt botaniska trädgårdar.
- Arbeta för förbättrad validering i Artportalen.
- Göra Växtatlasprojektet centralt för Svenska Botaniska Föreningen.

naturvårdsarbetet?

– Bli floraväktare! Mer hands-on än så blir det inte. I förlängningen har duktiga floraväktare också varit inblandade i den nationella rödlistan och i olika åtgärdsprogram för hotade arter.

Hur passar Artportalen in i allt det här?

– Vi jobbar med valideringen av observationerna som rapporterats till Artportalen. Dessutom vill vi utbilda rapportörer framöver så att vi får bättre kvalitet på de rapporter som kommer in.

Om en medlem som vill engagera sig läser det här, vad tycker du att hen ska göra då?

– Ta kontakt med sin regionala medlemsförening. Det är genom dem som det praktiska arbetet sker!

Föreningen har planer för hur fler ska kunna bli engagerade. Det har Johanne Maad, vice ordförande, sammanställt efter föreningskonferensen. En tanke är att öka samarbetet mellan medlemsföreningar och SBF, hur tänkte ni göra det?

– Vi behöver ha något gemensamt projekt. En tanke är att SBF kan stå för utbildningsmaterial som medlemsföreningarna använder på kurser som de arrangerar. Men vi behöver även bli bättre på att lyssna in vad medlemsföreningarna vill ha, det var därför vi hade olika workshops kring verksamheten på föreningskonferensen, inte minst kring tidskrifterna.

Ni vill nå unga med något som kallas "ung botaniker", kan du inte berätta mer om det?

Det norska projektet *Ung botaniker* har lyckats nå ut till framför allt studenter under devisen att deltagarna ska "släppa lös sin inre växtnörd". Bilden är under utflykten Botanikk for Dummies i de tempererade regnskogarna utanför Trondheim. FOTO: Ung botaniker.

– Det kommer från Norge där projektet Ung botaniker har lyckas engagera mängder med unga människor under 30 år. Man har utgått ifrån universitetsstäderna och låter unga skapa aktiviteter för andra unga. Vi hoppas kunna starta ett sådant projekt i Lund 2021 där Moa Pettersson kommer att vara ansvarig.

Andra som ni vill engagera är skolor och lärare. Hur ska ni göra det?

– Vi har faktiskt haft samarbeten med skolor tidigare genom Vårkollen, så den typen av projekt är jättebra. Vi kan också skapa material till hemsidan som skolor kan använda. Kanske kan vi få till ett samarbete med medlemsföreningarna som kan utnämna kontaktpersoner som skolorna kan höra av sig till om de vill få hjälp att komma ut och titta på växter?

Det finns två tidskrifter som ges ut av föreningen, Svensk Botanisk Tidskrift och Vilda

Växter. Det är lite ovanligt att en förening har fler än en tidskrift. Håkan Sundin, du är kassör i SBF och har tagit på dig att sammanfatta tankarna kring detta. Vad har ni tänkt ska vara skillnaden mellan tidskrifterna?

– Den stora skillnaden är att Vilda Växter är

Så vill föreningen engagera fler

- Nå unga med "ung botaniker".
- Få till en plan om hur SBF ska förhålla sig till regionala medlemsföreningar.
- Utveckla Vårkollen.
- Ta fram en plan för att utveckla Biologiska föreningars samarbetsorganisation (BIO-SAM).
- Ta fram en nybörjarkurs i botanik.
- Främja samarbeten genom bioblitz och artjakt.
- Erbjud aktiviteter till skolor som expertis.

till för att locka till ett botaniskt intresse, för att rekrytera nya medlemmar till föreningen. SBT ska ha en mer vetenskapligt tyngd utan att vara en vetenskaplig tidskrift samt vara det officiella föreningsorganet för SBF. Nästan 80 procent av medlemmarna har faktiskt båda tidskrifterna. Därför är det viktigt att de har olika layout också.

Hur tänker ni er att föreningen ska synas i tidskrifterna?

– Ja, det ska vara tydligt att det är Svenska Botaniska Föreningen som står bakom båda tidskrifterna. Det behöver synas i reportage och artiklar. Det gör också att föreningens verksamhet, som floraväxeriet, ska återspeglas i båda två. Föreningens själ måste återspeglas i båda tidskrifterna, men framför allt SBT som föreningen bildades kring en gång i tiden.

Vilken koppling har ni tänkt er mellan tidskrifterna och de regionala medlemsföreningarna?

– Det vore ju bra om ni redaktörer kan åka runt och prata med dem, kanske ha en serie med reportage från olika landskap? Samtidigt är medlemsföreningarna vana vid att vara väldigt självständiga vilket gör det lite svårt. Vi får prata mer med varandra helt enkelt! Det är ju delvis därför som vi har föreningskonferensen med olika workshops för att kunna fånga upp olika tankar och idéer från medlemsföreningarna, inte minst när det gäller tidskrifterna. [SBT](#)

Vad är redan på gång?

- Det är beslutat med fyra nummer av Svensk Botanisk Tidskrift per år, med bibehållet sidantal, detta för att frigöra mer tid för digital publicering och marknadsföring av föreningen. Tidskriftens innehåll ska tydligare riktas till föreningens medlemmar.
- Svensk Botanisk Tidskrift och Vilda växter ska finnas fritt tillgängliga digitalt cirka ett år efter publicering
- Styrelsen kommer att föreslå årsmötet att Föreningen inrättar ett "medlemskap utan tidskrift". En plan ska tas fram för hur medlemmar som så önskar ska kunna erbjudas digitala tidskrifter.

Så förtydligas tidskrifternas roll

- Föreningen kommer fortsätta ge ut två tidskrifter.
- Båda tidskrifterna ska vara kopplade till medlemskap i SBF.
- Utgivningen av Vilda Växter och SBT ska harmoniseras så att de kommer jämt spridda över året, fyra nummer av varje tidskrift. Nästan 80 procent av medlemmarna har båda.
- Det är viktigt att SBT och Vilda Växter håller olika botanisk nivå. SBT ska verka som officiellt organ för SBF. Vilda Växter ska locka nya personer in i det botaniska intresset medan SBT ska verka som länk mellan botanisk forskning och medlemmarna.
- Medlemsföreningarnas tidskrifter borde uppmärksammas mer i SBT och Vilda Växter.
- Tidskrifterna bör kunna uppmärksammas i sociala media.
- Också digital utgivning kan bli aktuell.

- Personer som nu enbart är medlemmar i de regionala föreningarna ska erbjudas ett rabatterat medlemskap inklusive Vilda Växter.
- En plan för hur Atlasprojektet ska slutföras och publiceras ska tas fram under hösten, så att det förhoppningen ska finnas en färdig atlas år om tio år.
- Styrelsen ska jobba mer aktivt för att stärka de botaniska museerna inklusive bestämningshjälp och digitalisering.
- Samarbetet inom BIOSAM (BIOlogiska föreningarnas SAMarbete) ska vidareutvecklas, för att stärka biologin i samhället.
- En webbplats för botanisk information kopplat till föreningen ska byggas upp.